

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Evy Šonkové a soudců Tomáše Kocourka a Sylvie Šiškeové v právní věci žalobkyně: **obec Vápenná**, se sídlem Vápenná 442, zastoupená Mgr. Antonínem Hajduškem, LL.M., advokátem se sídlem tř. Kosmonautů 1221/2a, Olomouc, proti žalovanému: **Generální finanční ředitelství**, se sídlem Lazarská 15/7, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23.3.2021, č. j. 17706/21/7700-40470-208956, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 1. 2023, č. j. 8 Af 8/2021-25,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyni byla vyměřena dvě penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně, a to ve výši 2 966 770 Kč a ve výši 523 549 Kč. Žalobkyně požádala žalovaného o jejich prominutí podle § 44a odst. 12 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). Ten její žádost zamítl.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobkyně bránila žalobou u Městského soudu v Praze. Ten ji zamítl a připomněl, že rozhodnutí o prominutí penále představuje rozhodnutí mimořádné povahy vydané ve sféře volného uvážení. Žalovaný byl v tomto

svém uvážení omezen legitimním očekáváním, jež se odvíjí od pokynu GFŘ-D-17, který je výrazem správní praxe. Případ žalobkyně nespadá pod žádnou skutkovou podstatu uvedeného pokynu, a tak se žalovaný nedopustil zneužití správního uvážení, když žádost zamítl. Žalobkyně také neuvedla dostatečně konkrétně negativní důsledky na plánované investiční akce, přičemž tyto skutečnosti nevyplývají ani z informací v aplikaci MONITOR, které reflektují spíše minulý stav hospodaření žalobkyně, nikoli její budoucí plány.

II. Argumentace účastníků řízení

[3] Proti rozsudku městského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), tedy pro nesprávné posouzení právní otázky. Žalovaný zneužil správního uvážení, jestliže žádost zamítl jen z toho důvodu, že stěžovatelka svá tvrzení o zásadním negativním dopadu na hospodaření obce a život občanů nedoložila. Žalovaný přehlédl, že disponuje informacemi z informačního portálu MONITOR, které vypovídají o hospodaření stěžovatelky. Žalovaný uvádí, že stěžovatelka nedoložila způsob jejího hospodaření, výši majetku, včetně stavu peněžních prostředků v hotovosti a na bankovním účtu, ani příjmy a výdaje. Ministerstvo financí však těmito daty disponuje, a dokonce je zveřejňuje. Z informačního portálu MONITOR lze rychle zjistit všechny potřebné informace nutné k posouzení žádosti o prominutí penále. Městský soud pochybil, když uvedl, že v aplikaci MONITOR nejsou uvedeny dostatečné skutečnosti k posouzení „plánovaných investičních akcí“ stěžovatelky, protože údaje v aplikaci reflektují spíše minulý stav. Pokud však jde o minulý stav, aplikace tyto skutečnosti obsahuje.

[4] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry městského soudu. Stěžovatelčin případ nenaplnuje žádnou skutečnost uvedenou v pokynu GFŘ-D-17, a proto nejde o „důvod hodný zvláštního zřetele“. Žalovaný připouští, že v aplikaci MONITOR lze dohledat stěžovatelkou zmiňované materiály. Stěžovatelka však v žádosti o prominutí na portál MONITOR neodkázala, pouze uvedla, že následkem nutnosti úhrady vyměřeného penále nebude mít dostatek finančních prostředků na plánované investiční akce, což bude mít (negativní) dopad na život občanů obce. Nespecifikovala však, o jaké akce se jedná, ani o jaké konkrétní dopady má jít. Z informačního portálu MONITOR tyto informace není možné zjistit, neboť v něm není uvedeno, jaké investiční akce stěžovatelka plánovala či plánuje provést.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[5] Kasační stížnost je přípustná a lze ji projednat.

[6] Kasační stížnost není důvodná.

pokračování

[7] Podle § 44a odst. 12 rozpočtových pravidel může Generální finanční ředitelství z důvodů hodných zvláštního zřetele zcela nebo zčásti prominout penále za prodlení spojené s odvodem za porušení rozpočtové kázně.

[8] Celé odůvodnění žádosti o prominutí penále ze dne 16. 12. 2019 zní takto: „*Jako důvod uvádíme skutečnost, že úbrada penále bude mít výrazně negativní dopad do hospodaření Obce Vápenná tím, že Obec Vápenná nebude mít dostatek finančních prostředků na plánované investiční akce, což bude mít tedy i dopad na život občanů Obce Vápenná.*“

[9] Podle rozsudku NSS ze dne 7. 3. 2019, č. j. 10 Afs 65/2018-42, body 53 a 54, rozhodnutí o žádosti o prominutí penále je rozhodnutí mimořádné povahy vydávané ve sféře volného uvážení. Správní orgán je v rámci volného uvážení vázán mimo jiné i principem legitimního očekávání. Ten se v tomto případě odvíjí od pokynu GFŘ-D-17, který je výrazem správní praxe.

[10] Správní orgán nejprve zkoumá, zda lze tvrzení žadatele podřadit pod neurčitý právní pojem „důvody zvláštního zřetele hodné“ a pokud tomu tak je, uváží, zda penále promine. Soudní přezkum správního uvážení se omezuje na to, že správní soudy zkoumají, zda správní orgán nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo je nezneužil (§ 78 odst. odst. 1 s. ř. s.). Podle stěžovatelky žalovaný zneužil správní uvážení, když její žádost zamítl s odkazem na to, že svá tvrzení dostatečně nedoložila.

[11] Jak uvádí NSS v rozsudku ze dne 20. 2. 2024, č. j. 1 Afs 205/2023-41, bod 30, řízení o prominutí penále je řízení o žádosti, v němž je primárně v zájmu žadatele předložit veškeré podklady a tvrdit všechny skutečnosti na podporu kladného vyřízení žádosti. Naopak to není správní orgán, který by měl sám aktivně vyhledávat další možné důvody, které by mohly vést k úspěchu žadatele.

[12] Jak správně uvedl městský soud, stěžovatelka negativní dopady nijak blíže neupřesnila, neuvedla, které její plánované investiční akce budou uhrazením penále zasaženy, ani v jakém rozsahu. I když ve vztahu k informacím o svém hospodaření se dovolává povinnosti žalovaného tyto zjistit z informačního portálu MONITOR, neuvádí, jak měl žalovaný posoudit dopad na její plánované investiční akce. Stěžovatelka v podstatě ani nerozporuje závěr městského soudu, že informační portál MONITOR tyto skutečnosti neobsahuje, ale soustřeďuje pouze údaje o minulém stavu hospodaření. Pokud v této souvislosti stěžovatelka poukazuje na informace o hospodaření pocházející z doby po podání žádosti, ale před vydáním rozhodnutí žalovaného, stále nijak blíže neupřesňuje, jak měl žalovaný z těchto informací dovodit závěry o plánovaných investičních akcích.

[13] Stěžovatelka tedy netvrdila a nedoložila dostatek skutečností na podporu kladného vyřízení žádosti. Pokud stěžovatelka považovala tvrdé dopady uhrazení penále na její budoucí investice za „důvod hodný zvláštního zřetele“, bylo na ní, aby dostatečně tyto očekávané důsledky specifikovala a doložila. I když nyní tvrdí, že žalovaný měl na podkladě jedné obecné věty všechny informace vyhledat na portálu MONITOR, neuvádí, jak zde měl získat informace o jejích plánovaných investičních akcích, které mělo hrazení penále

negativně ovlivnit. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka nedokázala popsat a prokázat skutečnosti, které by mohly naplnit pojem „důvodu hodného zvláštního zřetele“, žalovaný nemohl žádné uvážení, zda na tomto podkladě penále promine, provést. Proto ani správní soudy neměly příležitost posoudit dodržení zákonných mezí správního uvážení, takže námitka jeho zneužití nemůže být důvodná.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[14] Stěžovatelka se svými námitkami neuspěla. Nejvyšší správní soud nezjistil ani žádný důvod pro zrušení napadeného rozsudku z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl tedy kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[15] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 téhož zákona. Stěžovatelka ve věci neměla úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému, kterému by jinak jako úspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Soud mu proto náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. dubna 2024

Eva Šonková
předsedkyně

s
e
n
á
t
u